

هوالحکیم

ویرایش بهمن

۱۴۰۱

دانشکده مجازی و قطب علمی آموزش الکترونیکی پیشرفته در علوم پزشکی

معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

طرح دوره «نام درس»

جدول شماره ۱: اطلاعات کلی درس

اطلاعات درس		
نام درس: نظریه ها و الگوهای برنامه ریزی و تغییر رفتار سلامت	تعداد واحد: ۱/۵ (۲۵ ساعت نظری- ۰/۵ (۱۲ ساعت عملی	
گروه هدف: دانشجویان کارشناسی ارشد آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت	پیش نیاز درس: مبانی آموزش بهداشت و ارتقای سلامت	
گروه آموزشی ارائه دهنده درس: ارتقای سلامت	شماره درس:	
اطلاعات استاد مسئول درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر محمد حسین کاوه	مرتبه علمی: استاد	گروه آموزشی: ارتقای سلامت
اطلاعات تماس:		
<ul style="list-style-type: none"> نشانی محل کار: دانشکده بهداشت ایمیل: تلفن محل کار: ۳۷۲۵۱۰۰۱ داخلی ۲۷۸ ساعات دسترسی به استاد: دوشنبه‌ها ساعت ۱۳ الی ۱۵ و سه شنبه‌ها ۸ تا ۱۰ 		

جدول شماره ۲: معرفی درس

معرفی درس (با توجه به اهداف کاربردی)
شناخت و تحلیل صحیح و علمی رفتار گامی اساسی و بنیادی در طراحی مداخلات آموزشی اثربخش است. در این درس فراگیران با انواع نظریه و الگوهای های مهم در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت آشنا می شوند و اهمیت کاربرد آن ها را در تحلیل رفتار سلامت و برنامه ریزی مداخلات آموزش بهداشت و ارتقای سلامت فرا می گیرند.
اهداف درس
<p>هدف کلی: اهداف کلی:</p> <ul style="list-style-type: none"> کسب دانش، شایستگی و مهارت های لازم در مورد نظریه ها و الگوهای برنامه ریزی و تغییر رفتار و کاربرست آنها در تحلیل رفتار، طراحی، اجرا و ارزشیابی مداخلات آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

اهداف اختصاصی

اهداف شناختی

- ۱) ویژگی های برنامه آموزش بهداشت اثربخش را از دیدگاه سازمان بهداشت جهانی فهرست نمایید
- ۲) نظریه و الگو، اهمیت و اصول کاربرد آنها در برنامه های آموزش بهداشت و ارتقای سلامت شرح دهید.
- ۳) انواع دسته بندی های نظریه های رفتار سلامت را فهرست و شرح نمایید
- ۴) هر یک از سازه های نظریه رفتار برنامه ریزی شده را در انطباق با یک رفتار مرتبط با سلامت تعریف کنید
- ۵) چگونگی کاربرد الگو/نظریه اعتقاد بهداشتی را در مداخلات / پژوهش آموزش بهداشت و ارتقای سلامت شرح دهید
- ۶) کاربرد نظریه شناختی اجتماعی را برای یک از رفتارهای سلامت شرح دهید.
- ۷) برای سنجش هر یک از سازه های نظریه خود-کارآمدی از طریق پرسشنامه یک گویه بنویسید
- ۸) چگونگی کاربرد الگوی فرانظریه ای را در مداخلات / پژوهش آموزش بهداشت و ارتقای سلامت شرح دهید
- ۹) هر یک از سازه های نظریه انگیزش محافظت را در انطباق با یک رفتار مرتبط با سلامت تعریف کنید
- ۱۰) اصول مهم در انتخاب و کاربرد نظریه های تغییر رفتار را بنویسید.

اهداف مهارتی

- ۱۱) یک برنامه ی آموزش سلامت مبتنی بر حداقل دو مورد از نظریه ها / الگوها شامل تهیه طرح، تدوین محتوا، انتخاب راهبردها و روش های مداخله را با استفاده از تعداد مناسبی از منابع علمی معتبر تدوین نمایید.
- ۱۲) مرور نقادانه ای بر پژوهش های مبتنی بر یکی از نظریه های ارائه شده در این درس انجام دهید و نتیجه را در قالب یک مقاله علمی گزارش دهید.

اهداف نگرشی

- ۱۳) به اصول اخلاقی در فرایند پژوهش مبتنی بر نظریه در بخش عملی درس پایبند باشید
- ۱۴) اصول اخلاقی را در فرایند آموزش به مخاطبان رعایت نمایید.
- ۱۵) اصول اخلاقی را در تنظیم و تدوین بسته ی آموزشی رعایت نمایید.

روش ارائه درس

راهبرد آموزشی

با توجه به مقطع تحصیلی مخاطبان در این درس و انتظار از آنان برای فعالیت های یادگیری خود-راهبر رویکرد غالب در اجرای این درس مشارکتی و تعاملی خواهد بود. علاوه بر این، از شیوه های غیرحضورى با استفاده از آموزش برخط، آفلاین (از طریق سامانه آموزش مجازی نوید)، تعامل از طریق لحن و ایمیل نیز استفاده خواهد شد.

روش تدریس حضوری

در بخش تئوری، با همراهی دانشجویان عزیز جلسات این درس با استفاده از ترکیبی از روشهای یاددهی-یادگیری شامل روشهای سخنرانی تعاملی، پرسش و پاسخ، ژورنال کلاب، یادگیری انفرادی/گروهی و کنفرانس اجرا خواهد شد. علاوه بر این، از ظرفیت سامانه یادگیری الکترونیکی (نوید) برای توسعه و تکمیل مباحث درس بهره خواهیم گرفت. تأکید می شود که دانشجویان محترم منابع معرفی شده را مطالعه و با آمادگی برای بحث و تعامل در کلاس حضور می یابند.

روش تدریس الکترونیکی

از ظرفیت فضای مجازی (سامانه نوید) برای تکمیل و یا بسط یادگیری شامل ارائه منابع علمی، فایل های ویدیویی برخی از جلسات درس، و ... بهره خواهیم برد.

بخش عملی درس:

بخش عملی این درس شامل موارد زیر است:

- ۱) مطالعه و گزارش نقادانه ی مقالات پژوهشی با محوریت نظریه ها و یا الگوهای آموزش بهداشت و ارتقای سلامت تدریس شده: در این راستا، هر دانشجو بایستی به ازای حداقل چهار مورد از نظریه ها یا الگوهای که در این درس ارائه می شود مقالات پژوهشی اصیل و جدید منتشر شده به زبان انگلیسی را مطالعه و همراه با نقد ارائه نماید.
- ۲) تهیه ی حداقل ۲ برنامه ی آموزشی مبتنی بر کاربرست نظریه ها و یا الگوها: بدین منظور هر دانشجو بایستی الف) دو مسئله ی اولویت دار سلامت در جامعه و در هر کدام یک رفتار مهم و کلیدی (برای مثال، پایبندی به پروتکل های پیشگیری از کووید-۱۹) را انتخاب نماید؛ [توجه کنید که موضوعات تکالیف دانشجویان نباید مشترک باشد].
ب) نظریه یا الگویی متناسب با هر رفتار را برگزیند؛
ج) گروهی از مخاطبان اولویت دار برای هر رفتار را مشخص کند؛
د) محتوای آموزشی مناسب برای اصلاح یا ارتقای آن رفتارها را در قالب یک کتابچه ی آموزشی تدوین و ارائه نماید؛

منابع آموزشی

منابع آموزشی اصلی

1. Glanz K, Rimer B K, Viswanath K. Health behavior: theory, research, and practice, John Wiley & Sons. The last edition.
2. Sharma & Romas. Theoretical foundations of health education and health promotion. Last edition.
3. WHO. (2012). Health education: theoretical concepts, effective strategies and core competencies: a foundation document to guide capacity development of health educators. WHO.
4. Cragg L, Davies M, Macdowall W. (2013). Health Promotion Theory, Second edition. Open University Press.
5. Green L W, Kreuter M W. Health Program Planning: An Educational and Ecological Approach.

منابع آموزشی کمکی

6. Ralph J. DiClemente, Laura F. Salazar, Richard A. Crosby, Health Behavior Theory for Public Healthy; Principles, Foundations, and Applications. y Jones & Bartlett Learning. The last edition.
7. Related articles from peer-reviewed journals indexed in ISI, PubMed, ...

تجهیزات و امکانات آموزشی

- رایانه
- ویدیوپروژکتور
- کتاب و مقاله

نمره	شیوه ارزشیابی دانشجو	نوع ارزشیابی
۲	• ارزیابی های کلاسی	ارزشیابی تکوینی (میان دوره)
	•	
	•	
۱۳	• آزمون کتبی	ارزشیابی پایانی (پایان دوره)
۵	• ارزیابی تکالیف	
۲۰		جمع کل

ارزشیابی برنامه: لطفا در انتهای ترم برای ارزشیابی ترمی به لینکی که با همین عنوان در سایت دانشکده قرار داده شده است مراجعه فرمایید.

جدول شماره ۳: زمان بندی جلسات درس

گروه هدف: دانشجویان کارشناسی ارشد آموزش بهداشت و ارتقای سلامت		سال ورودی: مهر ۱۴۰۱	زمان ارائه درس: ۲-۱۴۰۱ (ترم دوم ۱۴۰۱-۱۴۰۲)			
روز	تاریخ	ساعت	عنوان جلسات	ارائه دهنده	مکان	روش ارائه / رسانه
1	دوشنبه	۱۰ تا ۱۲	بازنگاهی به مبانی و فلسفه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت	دکتر کاوه	کلاس رسانه	تعاملی / پاورپوینت
2	دوشنبه	۱۰ تا ۱۲	ویژگی های برنامه های اثربخش در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت	دکتر کاوه	کلاس رسانه	تعاملی / پاورپوینت
3	دوشنبه	۱۰ تا ۱۲	الگوهای برنامه ریزی (طراحی) آموزش بهداشت و ارتقای سلامت	دانشجویان	کلاس رسانه	تعاملی / پاورپوینت
4	دوشنبه	۱۰ تا ۱۲	تعریف نظریه و الگو، اهمیت و اصول کاربرد آنها در برنامه های آموزش بهداشت و ارتقای سلامت	دکتر کاوه	کلاس رسانه	تعاملی / پاورپوینت
5	دوشنبه	۱۰ تا ۱۲	دسته بندی انواع نظریه ها و الگوها (درون فردی، بین فردی، سازمانی، اجتماعی و بوم شناختی)	دانشجویان	کلاس رسانه	تعاملی / پاورپوینت
6	دوشنبه	۱۰ تا ۱۲	نظریه های عمل منطقی، رفتار برنامه ریزی شده	دکتر کاوه- دانشجو	کلاس رسانه	یادگیری الکترونیکی
7	دوشنبه	۱۰ تا ۱۲	الگوی اعتقاد بهداشتی- ارائه مقاله مربوط به نظریه ی جلسه ی قبل	دکتر کاوه- دانشجو	کلاس رسانه	تعاملی / پاورپوینت
8	دوشنبه	۱۰ تا ۱۲	نظریه شناختی اجتماعی- ارائه مقاله مربوط به نظریه ی جلسه ی قبل	دکتر کاوه- دانشجو	کلاس رسانه	یادگیری الکترونیکی
9	دوشنبه	۱۰ تا ۱۲	نظریه خود-کارآمدی- ارائه مقاله مربوط به نظریه ی جلسه ی قبل	دکتر کاوه- دانشجو	کلاس رسانه	تعاملی / پاورپوینت
10	دوشنبه	۱۰ تا ۱۲	نظریه حمایت اجتماعی- ارائه مقاله مربوط به نظریه ی جلسه ی قبل	دکتر کاوه- دانشجو	کلاس رسانه	تعاملی / پاورپوینت
11	دوشنبه	۱۰ تا ۱۲	الگوی فرا نظریه ای- ارائه مقاله مربوط به نظریه ی جلسه ی قبل	دکتر کاوه- دانشجو	کلاس رسانه	تعاملی / پاورپوینت
12	دوشنبه	۱۰ تا ۱۲	نظریه انگیزش محافظت- ارائه مقاله مربوط به نظریه ی جلسه ی قبل	دکتر کاوه- دانشجو	کلاس رسانه	تعاملی / پاورپوینت
13	دوشنبه	۱۰ تا ۱۲	الگوی پرسید-پرسوید- ارائه مقاله مربوط به نظریه ی جلسه ی قبل	دکتر کاوه- دانشجو	کلاس رسانه	تعاملی / پاورپوینت
14	دوشنبه	۱۰ تا ۱۲	طراحی برنامه ارتقای سلامت (ارائه یک الگو)	دکتر کاوه	کلاس رسانه	تعاملی / پاورپوینت
15	دوشنبه	۱۰ تا ۱۲	اصول انتخاب نظریه ها و الگوها در مطالعه و برنامه ریزی تغییر رفتار	دکتر کاوه	کلاس رسانه	یادگیری الکترونیکی
16	دوشنبه	۱۰ تا ۱۲	کلیات و معرفی یک الگو برای ارزشیابی برنامه ی ارتقای سلامت	دکتر کاوه	کلاس رسانه	تعاملی / پاورپوینت